

DE ZWERFTOCHTEN VAN KLEIN DUIMPJE.

ER was eens een kleermaker, die een zoon had. Maar het ventje was altijd klein gebleven, hij wilde maar niet groeien, en omdat hij niet grooter was dan een duim, noemde iedereen hem Klein Duimpje. Toch had hij durf in zijn lijf, en op een goeie dag zei hij tegen zijn vader: „Vader, ik moet en ik zal de wereld in; er is zooveel moois te zien en daar wil ik kennis mee maken. Daar heb ik meer zin in, dan altijd lappen goed aan elkaar te naaien.”

„Heel goed, jongen,” zei de kleermaker, „dan zal ik je een degen meegeven, dat je je onderweg verdedigen kunt.” Toen nam hij een lange stopnaald, stak een kaars aan en maakte er van rood zegellak een knopje aan; dat was het gevest van de degen.

Maar voordat hij vertrok, wilde het kleine kleermakertje nog eens flink zijn buikje vullen. Hij huppelde de keuken in, om te zien wat zijn moeder voor het afscheidsmaal had klaargemaakt. Het eten was juist gereed en de schotel stond op de haard.

„Wat eten we vandaag, moeder?” vroeg Klein Duimpje.

„Kijk zelf maar,” antwoordde moeder.

Vlug sprong het mannetje boven op de haard en keek in de schotel; ongelukkig stak hij, om er goed in te kunnen kijken, zijn hals te veel naar voren, zoodat hij zijn evenwicht verloor. De schotel stond zoo hard te dampen, dat de damp Klein Duimpje meetrok, de schoorsteen in, en zoo zweefde hij met de rook mee de lucht in. Het duurde een poosje dat hij zoo door de lucht zweefde, maar omdat hij zoo licht was, daalde hij zoo zacht als een veertje weer op de grond neer. Hij was intusschen door de wind heel ver

van zijn huis weggedreven. Dat was juist naar zijn zin, want nu was hij in de wijde wereld. Zoodra hij weer op de grond stond, stapte hij flink door, om nog vóór de nacht een onderdak te vinden om te slapen. Gelukkig kwam hij aan een stadje en daar vond hij spoedig een kleermaker. Hij dacht: „dat vak versta ik, dus daar kan ik me wel als knecht verhuren.” Zoo gezegd zoo gedaan. De kleermakersbaas keek eerst vreemd op, toen dat peutermannetje zich als knecht aanbood, maar toen de baas zag hoe goed hij knippen en naaien kon, wilde hij hem toch wel houden. Hij dacht: „zoo'n klein kereltje is een goedkoope knecht, want die hoeft niet veel te eten.”

Maar al behoefde Klein Duimpje niet zoo veel te eten, het moest toch wel lekker smaken, vond hij. En daar mankeerde wel wat aan. Toen hij er een dag of wat gewerkt had, zei hij tegen de kleermakersvrouw: „Bazin, als u me geen beter eten geeft, dan ga ik weg en dan schrijf ik morgen ochtend vroeg met krijt op de deur: „hier woont baas Schraalhans.” „Wat verbeeld jij je wel, brutale sprinkhaan!” zei de vrouw boos, en ze wilde hem met een stofdoek om zijn ooren slaan; maar Klein Duimpje zag het aankomen en kroop vlug onder een vingerhoed; toen de vrouw misgeslagen had, keek hij er even onder uit en stak zijn tong uit tegen de kleermakersvrouw. Die pakte de vingerhoed op, om Duimpje te grijpen, maar het mannetje sprong zoo vlug als een vloot in een hoop doeken, en toen de bazin die doeken uit elkaar haalde om hem te zoeken, verdween hij door de reet van de tafel.

„Sliep uit, bazin!” riep hij, en stak zijn hoofd door de reet naar boven. De vrouw sloeg naar hem, en toen verdween hij in de schuiflade onder de tafel. Maar daar kreeg ze hem toch eindelijk te pakken, en ze joeg hem het huis uit.

"Hé, zeg! riep de hoofdman.

Klein Duimpje zette toen maar zijn reis voort en kwam in een groot bosch. Daar ontmoette hij een bende roovers, die op weg waren om de schatkamer van de koning te plunderen. Toen zij het mannetje zagen, dachten zij: „dat is er juist een zooals wij noodig hebben; die kan door het sleutelgat van de schatkamer kruipen en ons helpen om bij het goud te komen. We zullen hem vragen om mee te doen.”

„Hé, zeg!” riep de hoofdman, „jij reus Goliath, wil je met ons meegaan naar de schatkamer? dan kan je daar binnensluipen en ons het goud toegooien.”

Klein Duimpje had er niet veel zin in om aan stelen en rooven mee te doen, maar hij durfde ook niet weigeren, uit vrees dat de roovers hem dan kwaad zouden doen; dus na een poosje nadenken zei hij dat hij meeinging. Zoo kwamen ze bij de schatkamer.

Hij bekeek de deur goed van onder tot boven, om te zien of hij geen kier ontdekken kon, waardoor hij naar binnen kon komen. Weldra vond hij er een, waar hij juist doorheen kon. Hij was net van plan om er zich doorheen te wringen, toen een van de beide schildwachten, die voor de deur stond, hem opmerkte. Maar hij dacht

niet dat het een dwergje was en zei tegen de andere schildwacht: „wat kruipt daar een rare spin, die zal ik maar dood trappen.”

„Laat dat arme dier toch loopen,” zei de ander; „hij heeft je immers niets gedaan!” Zoo ontkwam Klein Duimpje gelukkig aan dit gevaar. Vlug verdween hij door de kier en was toen in de schatkamer. Daar was een getralied venster open aan de achterkant, waar de roovers stonden te wachten, en nu gooide hij het eene goudstuk na het andere door het raam naar buiten.

Toen hij zoo druk aan het werk was, hoorde hij opeens de koning aankomen, die zijn schatten eens wilde bekijken. Hij schrok erg en verstopte zich dadelijk tusschen de goudstukken. De koning kwam binnen en merkte gauw dat er een heeleboel goudstukken weg waren, maar hij kon niet begrijpen wie ze gestolen kon hebben, want de deur was goed gesloten met slot en grendel, voor de vensters waren de dikke ijzeren tralies, en alles was goed beveiligd. Toen hij heenging zei hij tegen de beide schildwachten: „letten jullie goed op, want ze zitten aan het geld.”

Nauwelijks was de koning goed en wel verdwenen, of Klein Duimpje begon weer de goudstukken door de venstertralies te gooien. Maar nu luisterden de schildwachten goed en ze hoorden het rammelen en klinken van het geld. Vlug maakten ze de deur open en sprongen naar binnen om de dief te pakken. Maar het kleermakertje, dat hen hoorde aankomen, was nog vlugger, sprong in een hoek, schoof een goudstuk over zich heen, zoodat er niets van hem te zien was en hield bovendien nog de schildwachten voor de mal door te roepen: „hier ben ik!” Dan liepen de schildwachten naar de plek waar ze het geluid vandaan hoorden komen, maar als ze daar waren, zat Klein Duimpje al lang in

een andere hoek onder een goudstuk weggekropen en riep weer: „kijk, hier zit ik!” Zoo duurde dit spelletje een heele poos voort, en de schildwachten zochten zoo lang overal in de schatkamer rond, tot ze er eindelijk moe van werden en wegliepen. Toen had hij weer het rijk alleen en begon opnieuw de goudstukken door het raam te gooien, tot er nog maar één over was. Dat wierp hij met een groote zwaai zoo hard hij kon door de tralies heen, maar hij wipte meteen met een vlugge sprong zelf er bovenop, zoodat hij mee door het venster vloog en behouden bij de roovers op de grond aanlandde.

De roovers bewonderden en prezen hem erg; ze vonden hem een groote held, die veel meer kon doen dan zij allen te zamen, en ze vroegen of hij hun hoofdman wilde worden. Maar daar had Klein Duimpje geen zin in: hij bedankte hen voor hun aanbod en zei dat hij eerst de wereld wilde zien. Daar was dus niets aan te doen. Toen wilden de roovers eerlijk de buit met hem deelen, maar Klein Duimpje begeerde niet meer dan het kleinste geldstukje, een stuivertje, omdat dit het eenige was wat hij dragen kon.

Daarna bond hij zijn degen weer om zijn lijf, hij zei zijn vrienden de roovers goeiendag en ging met nieuwe moed op stap. Hij probeerde eerst weer werk te vinden bij een baas, maar dat beviel hem niet; een tweede en een derde baas waren ook niet naar zijn zin; eindelijk verhuurde hij zich als huisknecht in een herberg. Maar de dienstmeisjes mochten hem niet lijden, want hij zag alle ondeugende dingen die zij stilletjes deden, zonder dat zij het merkten; hij zag wat ze van de borden snoepten, en welke voorraden ze uit de kelder wegnamen. Hij kon het niet velen dat ze hun baas en hun vrouw zoo bedrogen en vertelde het daarom over, maar de meisjes vonden dat verklikken en wilden hem dat afleeren. Daarom spraken ze met elkaar af om hem er eens leelijk in te laten loopen.

Toen kort daarop een van de meisjes bezig was met in de tuin gras te snijden, zag ze Klein Duimpje daar rondspringen; hij klom tegen een grasstengel op en liet zich met de halm heen en weer schommelen. Vlug sneed de meid een flinke pluk gras af, en ook de halm waarop Klein Duimpje zat; ze deed net of ze hem niet zag, stopte vlug het gras in een zak, en schudde de zak leeg in een krib, waar de koeien hun voer uit aten. Een van de koeien, een groote zwarte, nam een flinke hap van het lekkere versche gras en slikte meteen Klein Duimpje naar binnen, gelukkig zonder hem pijn te doen.

Binnen in de maag van de koe vond hij het niet zoo prettig; er brandde geen licht, dus het was er erg donker. Na een poosje merkte hij dat de koe gemolken werd; hij dacht: „ik zal maar eens geluid geven, wie weet wat er dan gebeurt.” En daarom begon hij te zingen:

„Strip, strap, strol,
Is de emmer nog niet vol?”

Maar door het geluid van het melken werd dat liedje niet verstaan.

Nadat het melken was afgelopen, kwam de baas in de stal. Hij

En schudde de zak leeg in de krib.

bekeek de koeien één voor één, en zei toen: „morgen moet er een koe geslacht worden, we zullen die groote zwarte maar nemen!” Nu werd Klein Duimpje bang dat er een ongeluk met hem gebeuren zou, en hij riep met zoo schelle stem als hij kon: „laat me er alsjeblijft eerst uit, want ik zit er in.” De baas hoorde dat stemmetje wel, maar wist niet waar het vandaan kwam. „Waar zit je?” vroeg hij, en het stemmetje antwoordde: „In de zwarte.” Maar de baas begreep niet wat dat beduidde, en omdat hij niet van raadseltjes hield, liep hij de stal maar uit.

De volgende morgen werd de koe geslacht, maar gelukkig raakte het mes Klein Duimpje niet. Wel kwam hij terecht onder een hoop vleesch dat voor worst gebruikt zou worden. Toen hij de slager zag aankomen met een hakmes om dat worstvleesch klein te hakken, riep het arme kereltje: „hak niet te diep, ik zit er onder!” Maar het hakken maakte zoo'n leven, dat hij nog niet te verstaan was. Het werd gevaarlijk tusschen het vleesch, vooral nu er een paar slaggers samen begonnen te hakken, maar zijn angst maakte hem vlug, en hij sprong zoo handig tusschen de hakmessen door, dat hij in 't geheel niet geraakt werd, zelfs geen stukje van zijn kleertjes werd er afgehakt. Maar hij zag toch geen kans om er uit te springen, zoodat hij mee verpakt werd in een dikke bloedworst. Dat was wel wat benauwd, en 't werd nog benauwder toen de worst in de schoorsteen werd opgehangen om gerookt te worden; er was ook niets geen afleiding en geen enkel prettig spelletje te doen, zoodat hij zich verschrikkelijk begon te vervelen.

Dat had al weken geduurd, tot het winter werd. Toen kwam er een gast in de herberg, die een worst bestelde, en Klein Duimpjes worst werd van de haak gehaald. De vrouw begon die in schijfjes te snijden; toen moest Klein Duimpje goed oppassen dat hij zijn

hoofd niet te ver naar voren stak, want dan had zij per ongeluk zijn hals wel eens kunnen afsnijden. Maar zoo kwam er toch wat ruimte, en zoodra hij er de kans toe zag.... wip! daar sprong hij te voorschijn.

Maar hij had geen lust om langer in die herberg te blijven, waar hij het zoo akelig gehad had; hij ging dus maar weer dadelijk op stap. Het liep hem niet mee: zijn vrijheid duurde niet lang. Want toen hij op het vrije veld was, ontmoette hij een vos; juist wilde Klein Duimpje een praatje gaan maken, toen de vos hem in één hap ophapte, want die zag hem voor een vogeltje aan, dat ook op twee beenen loopt.

„Och, mijnheer de vos,” riep het mannetje; „ik ben het maar, ik, Klein Duimpje, die in uw hals steekt; slik me niet in, maar spuug me liever uit!”

De vos had juist al gedacht, wat het toch zijn kon dat zoo vervelend in zijn keel kriebelde, maar nu begreep hij het. „Ja, je hebt gelijk,” antwoordde de vos, „ik heb aan jou toch ook niet veel lekkers te eten, maar als je mij belooft dat ik de kippen van je vader hebben mag, wil ik je wel loslaten.”

„Heel graag!” antwoordde Klein Duimpje, „je mag alle

Wip! daar sprong hij te voorschijn.

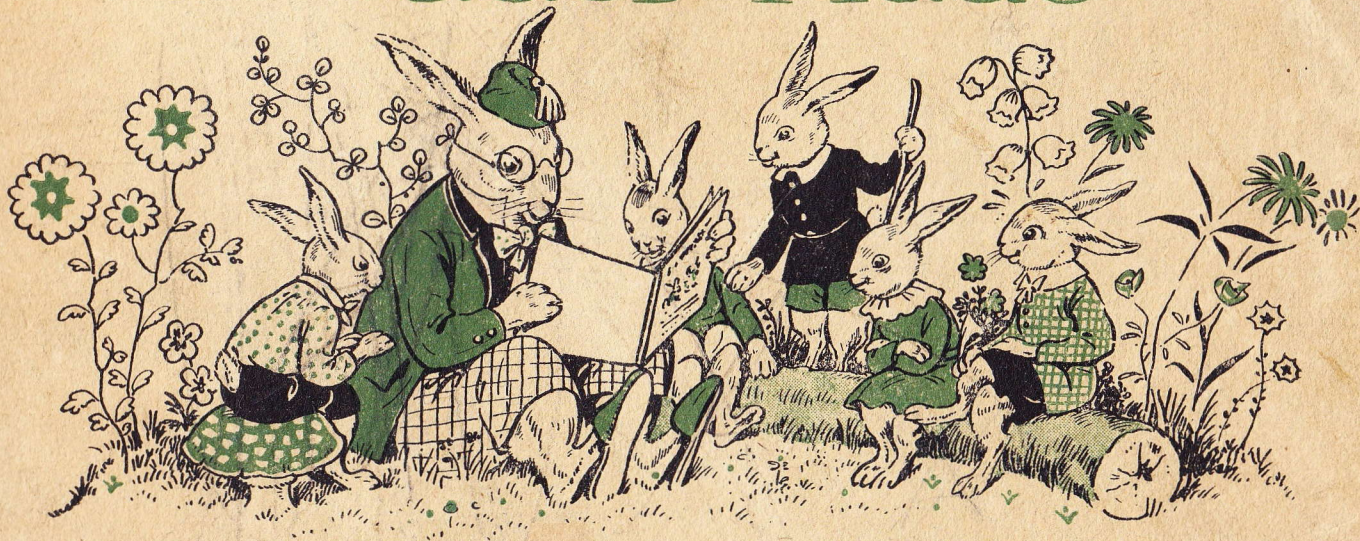
kippen hebben, dat beloof ik je.” Toen spuugde de vos hem uit; hij vond goed dat Klein Duimpje op zijn rug ging zitten en zich stevig aan zijn haren vasthield, en zoo rende de vos naar het huis van zijn vader.

Toen de vader zijn zoontje zag, van wie hij toch erg veel hield, was hij zoo blij, dat hij het best vond om de belofte van Klein Duimpje te houden, en hij gaf al zijn kippen aan de vos. „En van mij krijg je ook een mooi geldstuk,” zei Klein Duimpje en hij gaf de vos het stuivertje, dat hij op zijn reis gekregen had.

Maar waarom kreeg de vos nu al die arme kippen om op te eten?

Ja, een vader houdt toch nog meer van zijn zoon dan van zijn kippen, en als je iets belooft, dan moet je die belofte ook houden, ook tegenover een dier!

Sprookjesboeken van Vader Haas

NAVERTELD DOOR FELIX ORTT MET PRENTJES VAN JAN WIEGMAN

TWEEDE BOEKJE

UITGAVE VAN J. A. HAAS & ZOON
AZIJNFABRIKANTEN ~ ~ ~ HAARLEM

Sprookjesboeken van Vader Haas

TWEEDE BOEKJE

Sprookjes van Grimm, voor de kleintjes naverteld

DOOR

FELIX ORTT